

دو بر خورد و خط مشی متضاد

در مسأله ملی پښتونستان

خاطره‌ای از مظاهرات دموکراتیک خلق در روز ملی پښتونستان - ۹ سنبله ۱۳۴۶

یک مسأله و دو برخورد و خط مشی متضاد:

مسأله پښتونستان و برخورد نادرست محافل حاکمه افغانستان:

بنا بر نفوذ استعمار و سلطه طبقات حاکمه ارتجاعی و اداره استبدادی در کشور، بنا بر ماهیت طبقاتی حکومت‌های افغانستان، برخورد هیأت حاکمه کشور در مسأله ملی پښتونستان جهت و ماهیت نیم بند ملی و غیر دموکراتیک، نا استوار و نادرستی داشته و دارد که بصورت فورمول بندی شده، خطوط اساسی آن، که قابل انتقاد شدید می باشد، قرار آتی است:

- مسأله سرحد آزاد (پښتونستان آزاد) بعد از دهه اول استقلال در اثر توطئه خائنانه استعمار و ارتجاع، مطمح نظر و عمل قرار نگرفت، زیرا افغانستان نه تنها نتوانست در جبهه ضد استعمار و امپریالیزم به پا خیزد، بلکه در نتیجه، خود نیز بحیث یک کشور وابسته باقی ماند.

- مسأله پښتونستان بر مبنای اصول علمی حل مسأله ملی و اصل «حق تعیین سرنوشت ملل تا سرحد جدائی» و در جریان واحد جنبش انقلابی ملی کشورهای تحت استعمار، همزمان با استقلال طلبی خلق‌های کبیر هند طرح نگردید و هیأت حاکمه افغانستان «عنصر وقت» را تشخیص نداد.

در زمان تجزیه نیم قاره هند به دو کشور هند و پاکستان، ملت پښتونستان در اثر سیاست ددمنشانه استعماری در برابر انتخاب در راه مشکل مذهبی قرار گرفت، وقایع انقلاب در نیم قاره هند با سرعت فوق العاده بسط و توسعه مییافت و نیروهای ملی انقلابی خلق پښتونستان و بلوچستان برای تامین آزادی و استقلال در نضج و اوج نهضت خود بودند، ولی حکومت آنوقت افغانستان هنوز در کابوس استعمار گرفتار بود و به کوچکترین اقدام مؤثر در زمینه دست نزد. در حقیقت از لحاظ منطق زمان، تاریخ قیام ملی و حتی مسلحانه خلق پښتونستان بخاطر آزادی و استقلال، در همان اوضاع اغتشاش آمیز روزهای تجزیه هند بود. در آنزمان حکومت افغانستان از یکسو و نیروهای ملی، انقلابی خلق پښتون و بلوچ از سوی دیگر موضوع استقلال ملی پښتونستان را توأم با قیام بلاد رنگ مسلحانه و یا غیر مسلحانه مؤثر طرح نکردند، که میتوان آنرا یک اشتباه جبران ناپذیر تاریخی بشمار آورد. بالعکس مسأله ملی پښتونستان از طرف هیأت حاکمه افغانستان وقتی مورد «توجه» قرار گرفت که دیگر استبداد و ستم ملی و سیاست خون و آهن حکومت دست نشانده امپریالیزم انگلیس یعنی پاکستان بالای خلق‌های پښتونستان و بلوچستان تسلط یافته بود و جنبش انقلابی ملی مردم، وحشیانه سرکوب گردید (واقعه قهرمانانه و خونین چهارسده و زندانی شدن بیش از چهارده هزار آزادیخواه پښتونستان محکوم).

تهیه و تایپ کامپیوتری از ع . ق . فضلی

- ده ها سال سیاست خارجی یکجانبه کشور و وابستگی آن با امپریالیزم از یکسو و اختناق جنیش آزادیبخش پښتونستان از سوی دیگر، باعث آن گردید که در نتیجه مسأله ملی پښتونستان از جریان جنبشهای رهائی بخش ملی و مترقی جهان منفرد باقی ماند و مقام بین المللی را حایز نگردید.

- در داخل افغانستان مسأله ملی پښتونستان بشکل دموکراتیک و ملی از پائین در میان خلق طرح نگردید، بلکه از «بالا» در تحت یکنوع نظارت پولیسی، بصورت رسمی و تشریفاتی طرح شد و در نتیجه موانعی در برابر اقدام خلاق خلقهای افغانستان در زمینه نهضت نجات بخش ملی پښتونستان بوجود آمد، در حالیکه در جریان دهه دوم بعد از استقلال، صدها فرزند صدیق وطن از اقوام مختلف کشور و قهرمانان آزادی جانهای خود را در راه رهائی سرحدات آزاد (پښتونستان) از یوغ استعمار کهن و ارتجاع فدا کردند و در زندانهای سیاه و یا در زیر چوبه های دار جان دادند.

- طرح مسأله ملی پښتونستان از طرف محافل حاکمه کشور به نحوی صورت گرفت که از یکسو موجب استحکام استبداد و ارتجاع گردید و از سوی دیگر باعث شیوع افکار فاشیستی و شوونیزم عظمت طلبانه و تعقیب سیاست تبعیض در میان خلقهای نجیب و زحمتکش افغانستان شد و شور و شوق خلقهای کشور را در باره تضعیف نمود.

- جنبش آزادیبخش ملی پښتونستان در یک مسیر و یک جریان با جنبش دموکراتیک و ملی ضد فئودالیزم و ضد امپریالیزم خلقهای افغانستان قرار نگرفت.

- محافل حاکمه افغانستان سعی فراوان مبذول داشتند تا مسأله پښتونستان را در کنترل و انحصار فئودالهای مرتجع و مستبدین محلی و عناصر فاسد و رشوه خوار و معامله گران دو جانبه بین افغانستان و پاکستان و عمال کهنه کار استعمار و جیره خواران به پیش ببرند و هرگونه فعالیت نیروهای ملی و دموکراتیک و مترقی خلق را خنثی سازند.

- محافل حاکمه افغانستان ابتکار بخرچ ندادند تا نهضت رشد یابنده آزادیبخش ملی پښتونستان با نبرد مسلحانه و قطعات پارتیزانی پښتونستان آزاد و مبارزات مسالمت آمیز پښتونستان محکوم در یک جبهه و در تحت یک رهبری واحد پیشآهنگ جنبش انقلابی ملی توأم گردد.

- محافل حاکمه افغانستان تصمیم نگرفتند تا طبق روحیه فیصله های شورای ملی دوره هفتم و دو لویه جرگه اخیر، زمینه تشکیل حکومت آزاد ملی پښتونستان را تدارک ببینند.

تهیه و تایپ کامپیوتری از ع . ق . فضلی

- هیئات حاکمه افغانستان قادر بدان نشد که از نفوذ و تجاوز روز افزون نیروهای استعمارگر پاکستان به پشتیبانی نیروهای سنتو و سیاتو، در رأس آن امپریالیزم آمریکا، در سرحدات آزاد (پښتونستان آزاد) جلوگیری کند.

اینوضع از یکسو باعث تضعیف جبهات مبارزه رهایی بخش در پښتونستان آزاد گردید و از سوی دیگر بر تمامیت ارضی کشور لطمه وارد نمود.

- حکومت‌های افغانستان طی مدت بیست سال بعد از تجزیه هندوستان قادر نشدند که توجه جدی محافل بین المللی را بجانب جنبش آزادیبخش ملی پښتونستان معطوف سازند. این تنها اتحاد شوروی بود که از حل مسالمت آمیز مسأله ملی پښتونستان بحیث پرنسیب دفاع کرد.

مؤجز اینکه محافل حاکمه افغانستان از ترس بیداری خلقها و اوج گیری نیروی نهضت دموکراتیک و ملی در داخل و جنبش آزادیبخش ملی خلق پښتون و بلوچ پیوسته سعی کرده است تا سیاست صوری و نیم بند خود را تا حدود استحکام خویش و مقرون به صلاح و بنفع طبقه حاکمه افغانستان تعقیب و تأیید نماید.

* * *

برخورد و خط مشی دموکراتیک خلق در مسأله ملی پښتونستان:

تجربه تاریخ مبین اینحقیقت تلخ و جانگداز است که استعمار و هیأت های حاکمه مرتجع، پیوسته سعی ورزیده اند تا بمقصد حراست امتیازات مادی و معنوی خویش و ایجاد تفرقه های ملی در میان خلق کارگر، از سیاست ستمگری ملی پشتیبانی کنند.

علاوه بر آن امپریالیزم به اشکال کهن و نوین سیاست استعماری به کوشش خود برای تابع کردن ملل می افزاید و پیوسته به اتفاق هواداران داخلی خویش ستمگری ملی را تشدید میکند.

این سیاست اسارت آور، در سیر تاریخ ملی افغانستان و پښتونستان به وضاحت دیده می شود.

تنها بر مبنای مبارزه طبقاتی و در جریان ساختمان نظام نوین اجتماعی امکان پذیر است که برنامه مترقی مسأله ملی اجراء و برادری و اتحاد کامل خلقهای یک وطن واحد، بصورت داوطلبانه برقرار گردد و با جبران عقب ماندگی اقتصادی و فرهنگی و تساوی حقیقی در رشته های سیاست و اقتصاد و فرهنگ نفاق و تفرقه های ملی از بین برود.

ستم ملی که محصول شرایط نظام های فئودالی و سرمایه داری و نفوذ و تسلط استعمار و امپریالیزم در جهان است، با تحقق اصل «حق تعیین سرنوشت ملل تا سرحد جدائی» از بین رفته میتواند.

تهیه و تایپ کامپیوتری از ع . ق . فضلی

معهدا باید خاطر نشان ساخت که: «حل مسأله ملی و حق ملل در تعیین سرنوشت شان تا سرحد جدایی و استقلال را نمیتوان با مسأله صلاح بودن جدائی فلان با بهمان قوم و ملت، در فلان یا بهمان زمان مخلوط کرد.» مسأله ملی فقط بر اساس مبارزه طبقاتی زحمتکشان و با ارتباط با مبارزه آزادیبخش ملی ضد استعمار و امپریالیزم میتواند بصورت علمی حل و فصل گردد.

باید تذکر داد که مسأله ملی همیشه خصلت یکسان ندارد و جنبه وظایف جنبش انقلابی ملی در دوره های مختلف رشد و تکامل اجتماعی و جنبش و انقلاب تغییر میکند.

جریان دموکراتیک خلق افغانستان در مدت کوتاه حیات سیاسی خود، بر مبنای اصول و احکام جهانی علمی و بر اساس وظیفه ملی و بین المللی خویش، بشیوه مترقی و وطنپرستانه و دموکراتیک و ملی، خط مشی خلاق و ابتکاری خود را در باره حل مسأله ملی پښتونستان دلیرانه طرح کرده و آنرا از طریق مبارزه پارلمانی و خارج پارلمانی مجدانه در عرصه عمل قرار داده است.

خطوط اساسی مشی دموکراتیک خلق در مسأله ملی پښتونستان بر مبنای اصل مرامی دموکراتیک خلق که میگوید:

«اشغالگران امپریالیست بریتانیا خط استعماری نام نهاد دیورند را در سال (۱۸۹۳ ع) بر قلمرو سیاسی افغانستان خلاف اراده خلقهای آن تحمیل کرد و در نتیجه یک قسمت از ساحه مملکت ما را از پیکر آن جدا نمود. از آنتاریخ تا کنون جنبشهای ملی ضد استعماری و امپریالیستی خلقهای پښتونستان بصورت مستمر و مداوم جریان دارد. نیروهای ترقیخواه دموکراتیک خلق افغانستان به پیروی از اصل «حق تعیین سرنوشت ملل» از جنبش رهائی بخش ملی خلقهای پښتونستان پشتیبانی میکند».

عبارت است از:

۱- دفاع پیگیر و دلیرانه از جنبش آزادیبخش ملی خلق پښتونستان و بلوچستان به رهبری نیروهای صدیق ملی و ترقیخواه دموکراتیک و پیشرو ضد ارتجاع و ضد امپریالیزم در یک جریان وسیع توأم با جنبش دموکراتیک و ملی خلقهای افغانستان و مبارزه علیه هرگونه تمایلات فاشیستی و شوونیزم عظمت طلبانه و سیاست الحاق طلبی و تبعیض و ستم ملی.

۲- اتحاد و همبستگی تمام نیروهای طرفدار آزادی و استقلال و دموکراسی در داخل افغانستان و پښتونستان و بلوچستان در یک صف جهانی با بشریت مترقی پیشآهنگ و نهضت کارگری و نیروهای جنبش آزادیبخش

تهیه و تایپ کامپیوتری از ع . ق . فضلی

ملی در آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین که در مبارزه با امپریالیسم و بخاطر صلح، استقلال ملی، دموکراسی و آزادی ملتها و سوسیالیسم به پیش میروند.

۲- مبارزه علیه پکت های نظامی سنتو و سیاتو در همجواری افغانستان و تائید پروگرام و خط مشی احزاب و نهضت های ترقیخواه دموکراتیک ضد استعمار کهن و نوین و امپریالیسم در پښتونستان و بلوچستان و پاکستان.

۴- شرکت دادن و به شور و شوق آوردن خلقها، اعم از کارگران، دهقانان، پیشه وران، عناصر ملی ترقیخواه دموکراتیک و وطنپرست و روشنفکران در یک جبهه متحد آزادیبخش ملی پښتونستان و کوتاه کردن دست فئودالهای مرتجع، کمپرادورها، خائنین، مرتجعین و مستبدین در نهضت انقلابی ملی پښتونستان و بلوچستان.

۵- تا حدود امکان جستجوی طرق حل مسأله پښتونستان، بدون اینکه شکل دیگر مبارزه (قهر آمیز) از نظر انداخته شود.

در خاتمه با بانگ رسا اعلام میگردد که حل مسأله ملی پښتونستان و نهضت دموکراتیک و ملی افغانستان بالای یکدیگر تاثیر متقابل دارند.

استقرار صلح درین منطقه جهان، تحکیم استقلال ملی، تامین آزادی و استقلال پښتونستان و بلوچستان قویاً در شرایطی امکان پذیر است که: (۱) پیوسته سیاست و موقف بین المللی افغانستان بصورت روزافزون، نه تنها نسبت به سیاست خارجی ایران و بخصوص پاکستان ماهیت مترقی و ضد امپریالیستی نیرومندی را حایز باشد، بلکه بصورت روزافزون باید بجهت سیاست مترقی بسط و توسعه یابد و (۲) در داخل، سطح آهنگ سریع رشد اقتصاد ملی و تکامل اجتماعی و فرهنگی و دموکراسی کردن کشور و ترقی اجتماعی و رفاه خلقهای افغانستان، بدون تبعیض و ستمگری ملی، وسیعاً تأمین گردد.

پیروز باد جنبش دموکراتیک و ملی افغانستان و جنبش آزادیبخش ملی پښتونستان و بلوچستان در جریان عظیم جنبش های انقلابی جهانی ضد ارتجاع و ضد امپریالیسم.

پرچم - شماره ۲۵، شنبه ۹ سنبله ۱۳۴۷ هـ، ۳۱ اگست ۱۹۶۸ ع

www.esalat.org